

ČNB vydává zlatou minci s motivem Plzně

26.5.2026 - Jaroslav Krejčí | Česká národní banka

Česká národní banka slavnostně představila zlatou minci v nominální hodnotě 5 000 Kč s motivem města Plzeň. Je vyrobená z ryzího zlata, váží půl troyské unce a je zdobená koláží inspirovanou stavbami plzeňské městské památkové rezervace. V prodeji je od 26. května 2026.

„Městská památková rezervace Plzeň představuje mimořádně cennou součást českého kulturního dědictví. Nová zlatá mince ČNB vzdává hold historii města, jeho architektuře i významu, který Plzeň po staletí měla pro kulturní a také hospodářský rozvoj českých zemí,“ uvedla členka bankovní rady Karina Kubelková.

Podoba mince vzešla ze soutěže, do které se zapojilo celkem 16 špičkových medailérů a výtvarníků. První cenu a doporučení k realizaci získal od Komise pro posuzování návrhů na české peníze návrh akademického sochaře Zbyňka Fojtů za propracovanou koláž nejvýznamnějších památek města Plzně. Na hodnocení předložených návrhů se podílel i odborný poradce Ing. Karel Zoch, vedoucí odboru památkové péče Magistrátu města Plzně. Rozhodnutí expertů následně potvrdila bankovní rada ČNB.

„Vítězný návrh působivě zachycuje historický charakter Plzně i její znamenitou architekturu,“ řekla členka bankovní rady Karina Kubelková. „Oceňuji zejména citlivé výtvarné zpracování, díky němuž mince představuje nejen cenný sběratelský předmět, ale také umělecky hodnotnou připomínku této významné městské památkové rezervace,“ dodává.

Na lící straně mince je vlevo část renesanční radnice na náměstí Republiky. Uprostřed mincovního pole jsou heraldická zvířata z velkého státního znaku v pořadí nahoře český lev, uprostřed moravská orlice a dole slezská orlice. Vpravo od heraldických zvířat je část budovy městské knihovny v ulici Bedřicha Smetany. Na rubové straně mince je vlevo katedrála sv. Bartoloměje a vpravo část domu U Červeného srdce na náměstí Republiky. V horní části mince je vlevo fragment sgrafitové omítky, nad kterým je text "MĚSTO PLZEŇ" a vpravo ročník ražby "2026".

Mince vydává ČNB v běžném provedení (2 600 kusů) a ve zvláštním provedení s leštěným polem a matovým reliéfem (5 500 kusů). Každá se razí ze zlata o ryzosti 999.9. Hmotnost mince je 15,55 g, její průměr 28 mm a síla 1,8 mm. Hrana mince v běžném provedení je vroubkovaná, hrana mince ve zvláštním provedení je hladká. Mince pro ČNB vyrazila Česká mincovna v Jablonci nad Nisou. Prodejní cena je vyšší než nominální hodnota a odráží nejen výrobní náklady, ale také aktuální cenu zlata. Mince je v prodeji od 26. května 2026.

Městská památková rezervace Plzeň

Královské město Plzeň založil roku 1295 Václav II. na strategickém místě u soutoku několika řek a důležité obchodní cesty do Řezna a Norimberka. Historické jádro Plzně představuje mimořádně cenný příklad gotického lokačního města s pravidelnou uliční sítí a rozlehlým náměstím Republiky, které patřilo k největším v Evropě. Dominantou náměstí se stal kostel sv. Bartoloměje, dnešní katedrála, zatímco významnou renesanční památkou je radnice z roku 1559 od italského architekta Giovanniho de Statia. Barokní období v Plzni připomínají například biskupský palác nebo stavby architekta Jakuba Augustona. Ve druhé polovině 19. století proměnil podobu města prudký průmyslový rozvoj, který přinesl nové novorenesanční a secesní budovy zdobené mimo jiné sgrafity Mikoláše Alše.

Jaroslav Krejčí
mluvčí ČNB

<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/CNB-vydava-zlatou-minci-smotivem-Plzne>